

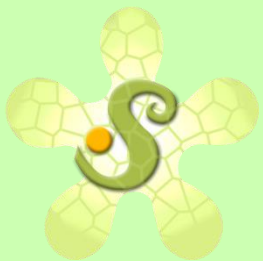
Hyvinvoinnin turvaverkko

Koulutus on tärkeä osa lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaverkkoa.

Toisen asteen koulutukseen liittyvät

- *identiteetin vahvistuminen*
- *itsenäistyminen, arjen taidot*
- *kiinnittyminen yhteisöihin ja yhteiskuntaan*
- *elinikäisen oppimisen avaintaitojen ja työelämätaitojen haltuunotto*

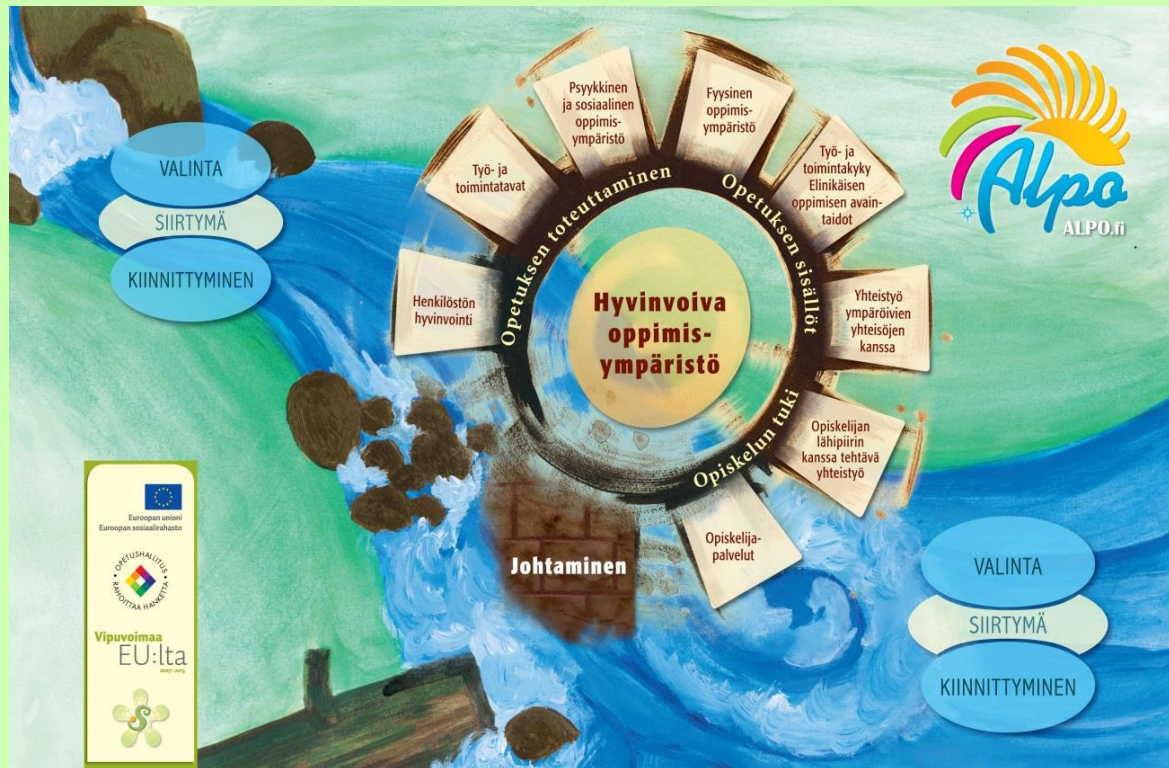

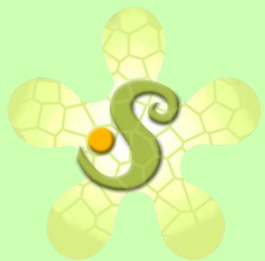

Elinikäisen oppimisen virta

Opiskelu-, työ- ja toimintakyky kehittyvät usean tekijän yhteisvaikutuksessa.

Kaikkiin ulottuvuuksiin voidaan vaikuttaa ura- ja nivelvaiheohjauksella, opetuksen toteuttamisella, opetuksen sisällöillä ja opiskelun tukipalveluilla.

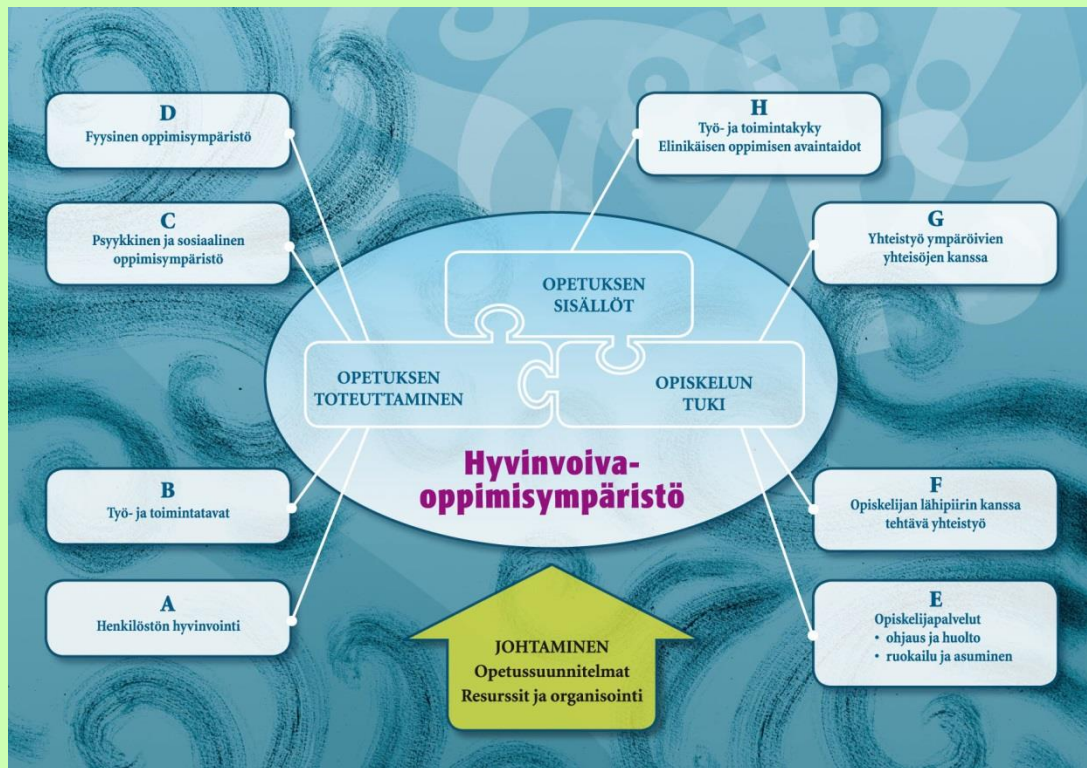

Hyvinvoiva oppimisympäristö

Kasvatus ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluvat jokaisen koulutusorganisaatiossa työskentelevän toimenkuvaan.

Hyvinvoinnin edistäminen on arjen valintoja ja tekoja joka päivä.

Hyvinvointityön organisointi

**Kuntien lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelmat
ja -palvelut**

Koulutuksen järjestäjä -taso

- työnantajan vastuu henkilöstön työhyvinvoinnista
- opiskelijoiden hyvinvoinnin edunvalvonta
- hyvinvointisuunnitelmat koko organisaatiolle

Oppilaitostaso

- hyvinvoivan oppimisympäristön käytäntöjen toteutus ja seuranta
- yksikkötiimejä tarvittava määrä -> moniammatillisuus, toimivuus
- kaikissa toimenkuvissa on kasvattamisen ja ohjaamisen velvollisuus
- henkilöstön hyvä yhteistyö on paras varhaisen puuttumisen keino

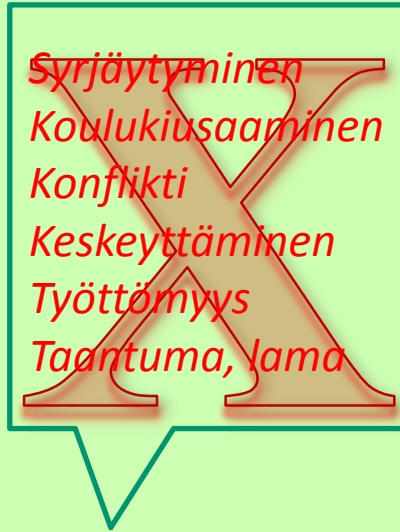
Ryhmä- ja yksilötaso

- ryhmänohjaaja on lähiesimies
- työtavat ohjaavat ja kannustavat opiskelijoiden osallisuuteen
- yksilöllisen opiskeluhuollon asiantuntijaverkosto ja toimintamallit

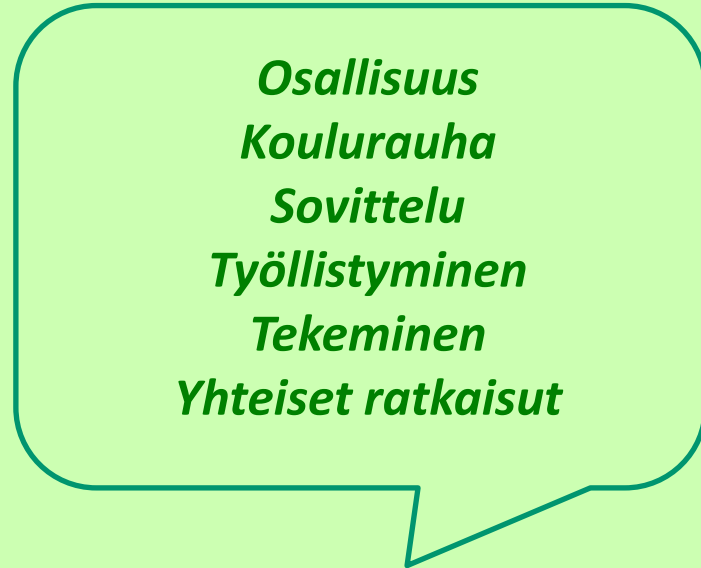
Kansalaisjärjestöjen toiminta

Pahoinvoinnin torjunnasta hyvinvoinnin edistämiseen

**Ongelmista puhuminen
ei poista ongelmia**

**Ratkaisuista puhuminen tuo toimintaan
konkreettisia tavoitteita ja edistää niiden
toteutumista**

Hyvien käytäntöjen levittäminen

Arjen arkkiin kootaan toisen asteen koulutuksen opiskelu- ja työhyvinvointia edistäviä materiaaleja, menetelmiä ja hyviä käytäntöjä.

